

***„Ius est ars boni et
aequi”***

Publius Iuventius Celsus

**Postępowanie
przed
Wojewódzkimi Komisjami
Dyscyplinarnymi
w sprawach odpowiedzialności zawodowej
geodetów i kartografów**

Podstawa działania:

Ustawa z dnia 17 maja 1989 r.

Prawo geodezyjne i kartograficzne

(Dz. U. z 2015 r. poz. 520 tekst jednolity)

ogłoszone brzmienie ustawy obowiązuje od dnia 1 lipca 2015 r.

Art. 46. Pgik

Osoba wykonująca samodzielne funkcje w dziedzinie geodezji i kartografii ponosi odpowiedzialność dyscyplinarną, jeżeli wykonuje swoje zadania:

- 1) z naruszeniem przepisów prawa;
- 2) nie dochowując należytej staranności;
- 3) niezgodnie z zasadami współczesnej wiedzy technicznej.

Art. 46. Pgik

z naruszeniem przepisów prawa:

uwaga, wszystkich przepisów związanych z wykonywanym działaniem czy pracą

nie dochowując należytej staranności:

brak definicji legalnej, choć tym pojęciem posługuje się Kc przy zobowiązaniach

W tym zakresie podpowiada doktryna prawa, wskazując jakie elementy powinno się uwzględnić, wziąć pod uwagę przy ocenie czy należyta staranność została uwzględniona, czy też nie, a należyta staranność oceniać należy zawsze co do konkretnego przypadku

*Synonimy słowa staranny: **ostrożny, zapobiegliwy, przezorny, uważny, rozsądny** Czyli w każdym przypadku należałoby ocenić, czy wykonawca pracy zachowywał warunki należytej staranności, **przewidywał** pewne negatywne możliwości związane ze swoim działaniem*

Natomiast na pewno nie spełnia wymogu należytej staranności praca wykonana w pośpiechu, niedbale, bez uwzględnienia wszystkich dostępnych dokumentów, bez ich dokładnej analizy

Pewnym wzorem może być poprawne zachowanie innych osób

niezgodnie z zasadami współczesnej wiedzy technicznej:

niekiedy trudnoocenne, jednak dlatego do komisji powoływane są osoby posiadające odpowiedni staż pracy i dające rękojmię właściwego wykonywania swojej funkcji przykład – brak spoziomowania instrumentu przed pomiarem

Art. 46a. Pgik

1. Karami dyscyplinarnymi są:

- 1) upomnienie
- 2) nagana
- 3) zawieszenie możliwości wykonywania uprawnień zawodowych na okres od 6 miesięcy do 1 roku
- 4) odebranie uprawnień zawodowych

2. Osoba, której odebrano uprawnienia zawodowe może ubiegać się o ponowne ich uzyskanie po upływie 3 lat od dnia ich odebrania

3. Organ orzekający w sprawach odpowiedzialności dyscyplinarnej osób wykonujących samodzielne funkcje w dziedzinie geodezji i kartografii wymierza karę w granicach określonych w ustawie, **uwzględniając stopień szkodliwości czynu, stopień winy, a także cele kary w zakresie społecznego oddziaływania oraz cele zapobiegawcze i dyscyplinujące, które ma osiągnąć w stosunku do ukaranego**

4. Wymierzając karę, organ orzekający **uwzględnia motyw i sposób działania, okoliczności działania lub zaniechania, jak również właściwości, warunki osobiste osoby, wobec której toczy się postępowanie dyscyplinarne oraz jej doświadczenie zawodowe** *(sprawiedliwie wcale nie znaczy po równo)*

5. Karę określoną w ust. 1 pkt 3 wymierza się w przypadku **rażącego** naruszenia przepisów obowiązujących w geodezji i kartografii

6. Karę określoną w ust. 1 pkt 4 wymierza się w przypadku, gdy na skutek **rażącego** naruszenia przepisów nastąpiło zagrożenie dla zdrowia, życia lub mienia **o dużej wartości**

Art. 46a. PgiK

Dyrektywy wymiaru kar dyscyplinarnych wzorowane są na normach karnych, w wielu wypadkach są ich odwzorowaniem

Kary wymierza się zgodnie z ustawą, nie ma dowolności w tym zakresie

Przy wymiarze kary uwzględnić należy:

- **stopień szkodliwości społecznej** – *jeśli komisja dyscyplinarna uzna, że stopień szkodliwości społecznej jest niewielki, istnieje możliwość umorzenia postępowania, albo odstąpienia od wymierzenia kary*
- **stopień winy** – *np. niedbalstwo*
- **cele zapobiegawcze i dyscyplinujące** – *w zależności od osoby, która w czymś zawiniła, można zastosować karę ostrzejszą, jeśli czyn nie jest pierwszym (recydywa), a dotychczas stosowane środki okazały się niewystarczające*
Ewentualnie można zastosować karę niższą, gdy obwiniony dopuścił się czynu po raz pierwszy
Komisja jednak każdorazowo sprawę zbadać winna indywidualnie
- **motywy i sposób działania** – *np. przyjąć jak najwięcej zleceń, zrealizować je w jak najkrótszym czasie, pośpiech*
- **okoliczności działania lub zaniechania** – *ustalić w trakcie postępowania wyjaśniającego*
- **właściwości i warunki osobiste osoby** – *nie wygląd i charakter osoby, ale np. działanie w warunkach dużego stresu, komplikacji rodzinnych, kłopoty domowe, zawodowe lub w otoczeniu, inne kłopoty*

Art. 46a. Pgik

Dyrektywy zawieszenia uprawnień zawodowych

Karę zawieszenia możliwości wykonywania uprawnień zawodowych na okres od 6 miesięcy do 1 roku wymierza się w przypadku **rażącego** naruszenia przepisów obowiązujących w geodezji i kartografii

Ww przepis nie daje komisji jednoznacznego wzorca, punktu odniesienia, co już jest rażącym naruszeniem przepisów, a co nim jeszcze nie jest

Zawsze jednak należy brać pod uwagę to, jaki jest efekt naruszenia przepisów,

Wziąć pod uwagę, że przepisy naruszono w sposób rażący, ale efekt tego naruszenia może być nieznaczny:

- nieznaczny społeczny negatywny odbiór takiego naruszenia
- nieznaczna wysokość ewentualnej szkody
- Karę odebrania uprawnień zawodowych** wymierza się, gdy na skutek rażącego naruszenia przepisów nastąpiło zagrożenie dla zdrowia, życia lub mienia **o dużej wartości**

Wątpliwości komisji może wzbudzić określenie co to jest zagrożenie, a i jego stopnie także mogą być różne (bezpośrednie zagrożenie – czyli takie, które lada moment może wystąpić – ale nie musi)

Mienie dużej wartości zostało zdefiniowane w systemie prawa i prawnicy przytaczają w tym zakresie przepis art. 115 Kk, który określa kwotę ≥ 200 tys zł, jako mienie o dużej wartości

Art. 46a. Pgik

Mienie dużej wartości – jak obliczać

UCHWAŁA SKŁADU SIEDMIU SĘDZIÓW

z dnia 12 października 1990 r. (V KZP 27/90)

•Podstawowym kryterium określającym pojęcie mienia znacznej wartości w chwili czynu powinna być wielokrotność przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia, ustalonego na podstawie ostatnich – w odniesieniu do czasu popełnienia przestępstwa – urzędowych danych ogłaszanych przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego, stosownie do przepisów o zaopatrzeniu emerytalnym pracowników i ich rodzin, przy czym jako orientacyjny miernik tak rozumianego mienia znacznej wartości należy przyjąć przelicznik nie mniejszy niż 50.

•Przewodniczący: Prezes Sądu Najwyższego A. Murzynowski. Sędziowie: J. Bratoszewski, A. Deptuła, H. Gordon-Krakowska, L. Misiurkiewicz (sprawozdawca), A. Michalczyk, B. Nizieński. Prokurator w Ministerstwie Sprawiedliwości: R. Stefański.

Art. 46a. Pgik

Art. 115. § 1 Kk Czynem zabronionym jest zachowanie o znamionach określonych w ustawie karnej.

•§ 2. **Przy ocenie stopnia społecznej szkodliwości czynu** sąd bierze pod uwagę **rodzaj i charakter naruszonego dobra, rozmiary wyrządzonej lub grożącej szkody, sposób i okoliczności popełnienia czynu, wagę naruszonych przez sprawcę obowiązków, jak również postać zamiaru, motywację sprawcy, rodzaj naruszonych reguł ostrożności i stopień ich naruszenia.**

•§ 3. ...

•§ 4 ...

•§ 5. ⁽¹⁹⁴⁾ Mieniem znacznej wartości jest mienie, którego wartość w czasie popełnienia czynu zabronionego przekracza 200.000 złotych.

•§ 6. ⁽¹⁹⁵⁾ Mieniem wielkiej wartości jest mienie, którego wartość w czasie popełnienia czynu zabronionego przekracza 1.000.000 złotych.

•§ 7. Przepisy § 5 i 6 stosuje się do określenia "znaczna szkoda" oraz "szkoda w wielkich rozmiarach".

Art. 46b. PgiK

Postępowanie dyscyplinarne może być wszczęte niezależnie od innych rodzajów odpowiedzialności za ten sam czyn

Jest to norma, która pojawia się w wielu (nieomal wszystkich) postępowaniach dyscyplinarnych, związanych z wykonywaniem zawodu

Przykład

- odpowiedzialność karna, jeśli czyn nosi znamiona czynu zabronionego przez ustawę karną
- odpowiedzialność cywilna z tytułu deliktu czyli działania (zawinionego lub nie),

w wyniku którego wynikła szkoda - zdarzenie za które prawo czyni kogoś odpowiedzialnym (np. odpowiedzialność za zwierzęta i rzeczy) – art. 415 i następne KC

Art. 46c. Pgik

1. Nie można wszcząć postępowania dyscyplinarnego, **jeżeli od chwili popełnienia czynu upłynęły trzy lata**
2. Jeżeli jednak czyn zawiera znamiona przestępstwa, przedawnienie dyscyplinarne nie następuje wcześniej niż przedawnienie przewidziane w przepisach ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny (Dz. U. z 1997 r. Nr 88, poz. 553, z późn. zm.)
3. Wszczęcie postępowania wyjaśniającego przerywa bieg terminu przedawnienia, o którym mowa w ust. 1
4. **Karalność przewinienia dyscyplinarnego ustaje, jeżeli od czasu popełnienia upłynęło pięć lat**

Instytucja przedawnienia stosowana była w prawie karnym już w starożytności

U jej podstaw leżą pewne przesłanki humanitaryzmu w stosunku do człowieka (człowiek nie zawsze powinien być „ścigany” przez całe życie), jak też i względy praktyczne

Instytucja przedawnienia opiera się na przekonaniu, że po upływie znacznego czasu od popełnienia przestępstwa pociąganie jego sprawcy do odpowiedzialności nie jest celowe

W sprawie, w której nastąpiło przedawnienie karalności, nie może zapaść wyrok skazujący ani uniewinniający, a jedynie orzeczenie o umorzeniu postępowania.

Rozróżnia się okresy **przedawnienia karalności** w zależności od wagi przestępstwa.

Oczywiste jest, że w przypadku poważniejszych przestępstw przedawnienie karalności następuje później

- **Przedawnienie karalności**

- Upływ terminów powoduje ustanie karalności czynu, co oznacza, że po tej dacie nie można wszcząć postępowania karnego o dane przestępstwo, zaś postępowanie już prowadzone należy umorzyć (tzw. *ujemna przesłanka procesowa*).
- Karalność przestępstwa ustaje po upływie:
  - 30 lat – gdy czyn stanowi zbrodnię zabójstwa,
  - 20 lat – gdy czyn stanowi inną zbrodnię,
  - 15 lat – gdy czyn stanowi występki zagrożony karą pozbawienia wolności przekraczającą 5 lat,
  - 10 lat – gdy czyn stanowi występki zagrożony karą pozbawienia wolności przekraczającą 3 lata,
  - 5 lat – gdy chodzi o pozostałe występki.
- Zbrodnie wojenne i zbrodnie przeciwko ludzkości nie ulegają przedawnieniu.
- **Karalność przestępstwa ściganego z oskarżenia prywatnego ustaje z upływem roku od dowiedzenia się pokrzywdzonego o osobie sprawcy przestępstwa, lecz nie później niż z upływem 3 lat od popełnienia czynu.**
- Wymienione wyżej terminy niekiedy są nazywane w literaturze przedawnieniem ścigania.

Art. 46d. Pgik

1. Rzecznika dyscyplinarnego powołuje i odwołuje **wojewoda** na wniosek **wojewódzkiego inspektora nadzoru geodezyjnego i kartograficznego**.
2. Rzecznikiem dyscyplinarnym może być **osoba zatrudniona w urzędzie wojewódzkim dająca należyłą rękojmię wykonywania tej funkcji z racji posiadanej wiedzy oraz doświadczenia w dziedzinie geodezji i kartografii**.

Art. 46e. PgiK

1. Do zadań rzecznika dyscyplinarnego należą w szczególności:

- 1) prowadzenie postępowania wyjaśniającego;
- 2) składanie wniosków o ukaranie;
- 3) udział w postępowaniu dyscyplinarnym w charakterze strony.

2. Rzecznik dyscyplinarny wszczyna postępowanie wyjaśniające na wniosek wojewódzkiego inspektora nadzoru geodezyjnego i kartograficznego albo Głównego Geodety Kraju. O wszczęciu tego postępowania rzecznik dyscyplinarny zawiadamia osobę wykonującą samodzielne funkcje w dziedzinie geodezji i kartografii, której ono dotyczy.

3. Jeżeli zebrany materiał dowodowy nie daje podstaw do sporządzenia wniosku o ukaranie, rzecznik dyscyplinarny wydaje postanowienie o umorzeniu postępowania wyjaśniającego, o czym zawiadamia osobę wykonującą samodzielne funkcje w dziedzinie geodezji i kartografii, której ono dotyczy.

Art. 46f. PgiK

Spory o właściwość pomiędzy rzecznikami dyscyplinarnymi rozstrzyga Główny Geodeta Kraju.

Art. 46g. PgiK

1. W sprawach dyscyplinarnych orzekają w I instancji wojewódzkie komisje dyscyplinarne.
2. W sprawach dyscyplinarnych orzeka w II instancji orzeka Odwoławcza Komisja Dyscyplinarna działająca przy Głównym Geodecie Kraju.
3. Komisją dyscyplinarną właściwą do rozpoznania sprawy jest wojewódzka komisja dyscyplinarna, na której obszarze działania popełniono czyn uzasadniający odpowiedzialność dyscyplinarną.
4. Wojewodowie, w drodze porozumienia, mogą utworzyć wspólną komisję dyscyplinarną, właściwą dla dwóch lub więcej województw.
5. Spory o właściwość pomiędzy wojewódzkimi komisjami dyscyplinarnymi rozstrzyga Główny Geodeta Kraju.

Art. 46h. Pgik

1. Członków wojewódzkiej komisji dyscyplinarnej, w tym przewodniczącego, powołuje, w drodze zarządzenia, na **czteroletnią kadencję** wojewoda, na wniosek wojewódzkiego inspektora nadzoru geodezyjnego i kartograficznego.
2. Członkiem wojewódzkiej komisji dyscyplinarnej może być **osoba dająca należyłą rękojmię wykonywania tej funkcji z racji posiadanej wiedzy oraz doświadczenia w dziedzinie geodezji i kartografii.**

Art. 46i. Pgik

1. Członków Odwoławczej Komisji Dyscyplinarnej, w tym przewodniczącego, powołuje, w drodze zarządzenia, na czteroletnią kadencję, Główny Geodeta Kraju.
2. Członkiem Odwoławczej Komisji Dyscyplinarnej może być osoba dająca należyłą rękojmię wykonywania tej funkcji z racji posiadanej wiedzy oraz doświadczenia w dziedzinie geodezji i kartografii.

Art. 46j. Pgik

1. Wojewódzkie komisje dyscyplinarne oraz Odwoławcza Komisja Dyscyplinarna, zwane dalej „komisjami dyscyplinarnymi”, orzekają w składach trzyosobowych, wyznaczonych przez przewodniczącego odpowiedniej komisji dyscyplinarnej.
2. Członkowie komisji dyscyplinarnych w zakresie orzekania są niezawiśli.
3. Obsługę administracyjną wojewódzkich komisji dyscyplinarnych zapewniają odpowiedni wojewodowie, a Odwoławczej Komisji Dyscyplinarnej - Główny Geodeta Kraju.

Art. 46k. Pgik

1. W przypadku wyłączenia rzecznika dyscyplinarnego, Główny Geodeta Kraju wskazuje innego rzecznika dyscyplinarnego, właściwego do udziału w sprawie.
2. W przypadku wyłączenia członka wojewódzkiej komisji dyscyplinarnej albo Odwoławczej Komisji Dyscyplinarnej od udziału w sprawie odpowiednio przewodniczący wojewódzkiej komisji dyscyplinarnej albo przewodniczący Odwoławczej Komisji Dyscyplinarnej wyznacza innego członka komisji dyscyplinarnej do udziału w sprawie.
3. Zmiana w składzie orzekającym nie powoduje konieczności powtórzenia czynności w postępowaniu dyscyplinarnym.

Art. 46l. Pgik

1. **Stronami** w postępowaniu dyscyplinarnym są obwiniony i rzecznik dyscyplinarny.
2. Oskarżycielem jest rzecznik dyscyplinarny.
3. Za obwinionego uważa się osobę wykonującą samodzielne funkcje w dziedzinie geodezji i kartografii, przeciwko której rzecznik dyscyplinarny złożył do wojewódzkiej komisji dyscyplinarnej wniosek o ukaranie.

Art. 46m. Pgik

1. Wniosek rzecznika dyscyplinarnego o ukaranie wszczyna postępowanie dyscyplinarne.
2. Obwiniony ma prawo korzystania z pomocy wybranego przez siebie obrońcy. Obrońcą może być adwokat, radca prawny, osoba posiadająca uprawnienia zawodowe w dziedzinie geodezji i kartografii **lub** osoba będąca członkiem organizacji społeczno-zawodowej działającej w dziedzinie geodezji i kartografii.
3. Wojewódzka komisja dyscyplinarna wydaje orzeczenie po przeprowadzeniu rozprawy, w toku której wysłuchuje rzecznika dyscyplinarnego i obwinionego oraz jego obrońcy, jeżeli został ustanowiony, a także po rozpatrzeniu **innych** dowodów mających znaczenie w sprawie.

Art. 46n. PgiK

1. Od orzeczenia wojewódzkiej komisji dyscyplinarnej **strony** (*czyli rzecznik dyscyplinarny lub obwiniony*) mają prawo wniesienia odwołania. W odwołaniu można zaskarżyć całość orzeczenia lub jego część.
2. Odwołanie wnosi się do Odwoławczej Komisji Dyscyplinarnej za pośrednictwem wojewódzkiej komisji dyscyplinarnej, która wydała zaskarżone orzeczenie, w terminie 14 dni od dnia doręczenia orzeczenia wraz z uzasadnieniem.

Art. 46o. PgiK

W postępowaniu przed Odwoławczą Komisją Dyscyplinarną stosuje się przepisy art. 46k ust. 1 i 3 oraz art. 46m ust. 2 i 3.

Art. 46p. Pgik

1. Od orzeczeń Odwoławczej Komisji Dyscyplinarnej stronom służy odwołanie do właściwego ze względu na miejsce zamieszkania obwinionego **sądu apelacyjnego** ▪ **sądu pracy i ubezpieczeń społecznych**. Do rozpoznania odwołania stosuje się przepisy **ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. - Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. z 2014 r. poz. 101) o apelacji**. (*sądy pracy także działają w sposób dwuinstancyjny*)
2. Odwołanie wnosi się za pośrednictwem Odwoławczej Komisji Dyscyplinarnej w terminie 30 dni od dnia doręczenia orzeczenia wraz z *uzasadnieniem (uwaga, różnica w terminie wniesienia odwołania w stosunku do odwołania od orzeczenia WKD)*

Art. 46r. Pgik

1. Karę dyscyplinarną, z wyjątkiem kary odebrania uprawnień zawodowych, uważa się za niebyłą i wzmiankę o niej wykreśla się z centralnego rejestru osób posiadających uprawnienia zawodowe **po upływie 2 lat** od uprawomocnienia się orzeczenia.
2. Karę dyscyplinarną odebrania uprawnień zawodowych, uważa się za niebyłą **po upływie 5 lat** od uprawomocnienia się orzeczenia.

Art. 46s. Pgik

1. Komisje dyscyplinarne oraz sądy niezwłocznie, nie później niż w terminie 14 dni od dnia uprawomocnienia się orzeczenia, przesyłają Głównemu Geodecie Kraju odpisy prawomocnych orzeczeń o ukaraniu.
2. Prawomocne orzeczenie o ukaraniu stanowi podstawę wpisu odpowiedniej wzmianki w centralnym rejestrze osób posiadających uprawnienia zawodowe albo wykreślenia ukaranego z tego rejestru.

Art. 46t. Pgik

1. Wykreślenie z centralnego rejestru osób posiadających uprawnienia zawodowe następuje w przypadku:

1) utraty pełnej **zdolności do czynności prawnych**; (*zdolność do nabywania praw i zaciągania zobowiązań cywilnoprawnych własnym działaniem w drodze czynności prawnych*)

(Zdolność prawna – zdolność do tego, by być podmiotem praw i obowiązków z zakresu prawa cywilnego – przysługuje każdemu człowiekowi od chwili urodzenia, a prawo cywilne nie przewiduje ograniczenia zakresu zdolności prawnej człowieka w czasie jego życia)

2) sądowego zakazu wykonywania zawodu geodety lub kartografa;

3) odebrania uprawnień zawodowych;

4) śmierci.

2. Wykreślenia z centralnego rejestru osób posiadających uprawnienia zawodowe dokonuje się z urzędu na podstawie prawomocnego orzeczenia **albo udokumentowanej informacji z rejestru PESEL** lub innej udokumentowanej informacji w przypadku osób nieposiadających numeru PESEL.

Art. 46u. PgiK

1. Koszty postępowania dyscyplinarnego stanowią wydatki poniesione w związku z tym postępowaniem.
2. **W razie ukarania koszty postępowania dyscyplinarnego ponosi obwiniony.** W pozostałych przypadkach koszty postępowania przed wojewódzką komisją dyscyplinarną pokrywa właściwy wojewoda, a koszty postępowania przed Odwoławczą Komisją Dyscyplinarną – Główny Geodeta Kraju.
3. Wpływy z tytułu zwrotu kosztów postępowania dyscyplinarnego stanowią dochód budżetu państwa.

Art. 46w. PgiK

Do postępowań przed komisjami dyscyplinarnymi w sprawach odpowiedzialności dyscyplinarnej, w zakresie nieuregulowanym w ustawie stosuje się przepisy **ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks postępowania karnego (Dz. U. Nr 89, poz. 555, z późn. zm.)**, nie stosuje się przepisów o oskarżycielu prywatnym, powodzie cywilnym, przedstawicielu społecznym, o postępowaniu przygotowawczym oraz środkach przymusu, z wyjątkiem **przepisów o karze pieniężnej.**

Podsumowanie statystyczne

Razem

w art. 46 – 46w upgik

Przepisy ogólne:

art. 46 – 46c (**12 przepisów**)

Przepisy dotyczące Rzecznika dyscyplinarnego:

art. 46d – 46f (**6 przepisów**)

Przepisy dotyczące wojewódzkich komisji dyscyplinarnych:

art. 46g – 46w (**36 przepisów**)

razem **54 przepisy**,

gdy pierwotny tekst ustawy (1989 r.) liczył ok. 150 przepisów

Postępowania dyscyplinarne jako takie należą do tzw. prawa represyjnego (jak prawo karne, czy prawo wykroczeń)

W takim razie w postępowaniach należy stosować zasady gwarancyjne wobec osób, które akurat ocenie podlegają, właściwe dla prawa karnego, mającego charakter represyjny:

np. **zasada prawdy materialnej** – prawidłowo poczynione ustalenia faktyczne, zasady nakazane w Konstytucji, czy normach prawa międzynarodowego obowiązujących w naszym kraju – **zasada domniemanie niewinności** trwającej tak długo, aż orzeczenie o winie stanie się prawomocne, **prawo do sądu, prawo do obrony**

Od dnia 01.07.2015 r. Wojewódzka Komisja Dyscyplinarna stała się biernym obserwatorem tego, co będzie działo się dalej

Rolą WKD będzie pełnienie roli ciała o charakterze zbliżonym do roli notariusza – jeśli jest uzasadniony dowód, to należy go dopuścić, a strony będą miały status nieomal równych (kontradyktoryjność nieomal)

WKD zobowiązana jest do sprawdzenia akt postępowania sporządzonych przez Rzecznika – należy zbadać, czy był wniosek właściwego organu (WINGiK, GGK) o wszczęcie postępowania, gdyż Rzecznik nie może działać z własnej inicjatywy (rola Przewodniczącego WKD)

O ile przepisy dotyczące Wojewódzkich Komisji Dyscyplinarnych istnieją w upgik w skromnym zakresie, o tyle brak takich przepisów dotyczących Rzeczników lub są dalece niewystarczające

Tymczasem Komisja wystawiać będzie niejako cenzurkę Rzecznikom, bo to w jaki sposób rzecznicy przygotowują sprawę do oceny Komisji będzie miało wpływ na ogłoszony werdykt

Rzeczywiście, Rzecznicy znajduje się w „szarym” zaułku, o ile nie w ciemnym, bo mieszanie przepisów np. KPA i przepisów innych systemów zawsze prowadzi na manowce, z drugiej natomiast strony Rzecznicy muszą swoje zadanie wykonywać

W postępowaniu dyscyplinarnym stosowane będą następujące przepisy:

- Prawo geodezyjne i kartograficzne – podstawa funkcjonowania Rzeczników i WKD – choć szczerkowo, określa podstawowe ramy funkcjonowania odpowiedzialności dyscyplinarnej
- Kodeks postępowania karnego – wiodący kodeks dla gałęzi prawa karnego (liczy ok. 680 art.) Upgk po części odsyła do tego kodeksu
- Zasady prawa karnego, zawarte w kodeksie karnym, jako fundament, kamienie milowe w całym prawie represyjnym

Organy dyscyplinarne:

- Rzecznicy dyscyplinarni
- Wojewódzkie Komisje Dyscyplinarne
- Odwoławcza Komisja Dyscyplinarna
- Sądy apelacyjne – sądy pracy i ubezpieczeń społecznych – choć w tym wypadku (inne zawody) istnieje różnorodność drogi apelacyjnej np. do Sądu Najwyższego

Propozycja - chwilowo zawieszona, by apelację można było składać właśnie do SN

Jedna z propozycji wskazuje na konieczność wydania ustawy *o postępowaniu dyscyplinarnym* dla przedstawicieli różnych zawodów, która uporządkowałaby te kwestie w taki sposób, by „wyrwać” postępowania dyscyplinarne z obszaru prawa karnego – wysoce represyjnego

Te kwestie są na tyle istotne, że już pojawiają się i w doktrynie i w piśmiennictwie

Zasady ogólne prawa karnego, które mają zastosowanie w postępowaniu dyscyplinarnym

- Odpowiedzialności (dyscyplinarnej) podlega tylko ten, kto popełnia czyn zabroniony (nieodzwolony) pod groźbą kary przez ustawę obowiązującą w chwili jego popełnienia (art. 1 § 1 Kk)
- nie stanowi przestępstwa (przewinienia dyscyplinarnego) czyn zabroniony, którego **społeczna szkodliwość jest znikoma** (art. 1 § 2 Kk) ????
- Nie popełnia przestępstwa (przewinienia dyscyplinarnego) sprawca czynu zabronionego, jeżeli nie można mu przypisać winy w czasie tego czynu (art. 1 § 3 Kk)

Nulla poena sine lege - nie ma kary bez ustawy

Nullum crimen sine lege - nie ma przestępstwa bez ustawy

Cele postępowania karnego – (dyscyplinarnego)

- Sprawca czynu powinien zostać wykryty i pociągnięty do odpowiedzialności dyscyplinarnej, a osoba niewinna nie powinna ponosić tej odpowiedzialności
- Uwzględnione zostały prawnie chronione interesy pokrzywdzonego
- Rozstrzygnięcie sprawy powinno nastąpić w rozsądnym terminie (art. 2 § 1 Kpk)

Znikoma szkodliwość czynu – co to znaczy

Wyrażona w zasadzie kodeksowej *nullum crimen sine damno sociali magis quam minimo* (*nie ma przestępstwa bez społecznej szkodliwości w stopniu większym od znikomego*)

Przy ocenie stopnia szkodliwości społecznej bierzemy pod uwagę następujące przesłanki:

- rodzaj i charakter naruszonego **dobra** (*dobro, jako pewien kapitał rzeczowy lub finansowy*)
- rozmiary wyrządzonej lub grożącej **szkody** (*wszelkie uszczerbki w dobrach lub interesach prawnie chronionych*)
- sposób i okoliczności popełnienia czynu
- wagę naruszanych przez sprawcę obowiązków
- motywację sprawcy
- postać zamiaru (*zamiar bezpośredni, zamiar ewentualny i in.*)

Zasada in dubio pro reo

Nie dające się usunąć wątpliwości rozstrzyga się na korzyść oskarżonego (obwinionego) (art. 5 § 2 Kpk)

Zasada in dubio pro libertate

Nie dające się usunąć wątpliwości rozstrzyga się na korzyść wolności oskarżonego (obwinionego)

Zasada domniemania niewinności

Oskarżonego (obwinionego) uważa się za niewinnego, dopóki wina jego nie zostanie udowodniona i stwierdzona prawomocnym wyrokiem (orzeczeniem) (art. 5 § 1 Kpk)

Zasada obiektywizmu

Organy prowadzące postępowanie (dyscyplinarne) są obowiązane badać oraz uwzględniać okoliczności przemawiające zarówno na korzyść jak i na niekorzyść oskarżonego (obwinionego) (art. 5 Kpk)

Zasada prawdy materialnej

Podstawę wszelkich rozstrzygnięć powinny stanowić ustalenia faktyczne

Zasada skargowości

Wszczęcie postępowania (dyscyplinarnego) następuje na żądanie (wniosek) uprawnionego oskarżyciela (rzecznika dyscyplinarnego)

Zasada swobodnej oceny dowodów

(nie oznacza dowolnej oceny dowodów)

Organy postępowania kształtują swe przekonanie na podstawie wszystkich przeprowadzonych dowodów, ocenionych swobodnie z uwzględnieniem zasad prawidłowego rozumowania oraz wskazań wiedzy i doświadczenia życiowego

Ww zasada jest jedną z naczelných zasad procesowych.

W myśl wskazanej reguły nie istnieje żadna formalna hierarchia znaczenia procesowego dowodów.

Oznacza to, iż organ postępowania nie jest skrepowany żadnymi formalnymi regułami dotyczącymi ustawowego wskazania, jak ma oceniać dowody, tj. nie istnieje w procesie karnym żaden dowód „mocniejszy” ani „słabszy”, albowiem wszystkie dowody z założenia są takie same, a ich indywidualnej oceny (w ramach konkretnej sprawy) dokonuje organ

Zasada prawo do obrony

Oskarżonemu (obwinionemu) przysługuje prawo do obrony, w tym prawo do korzystania z pomocy obrońcy, o czym należy go pouczyć

Przesłanki niewszczywania oraz umorzenia postępowania

Nie wszczyna się postępowania, a wszczęte umarza, gdy:

- czynu nie popełniono albo brak jest danych dostatecznie uzasadniających podejrzenie jego popełnienia
- czyn nie zawiera znamion czynu zabronionego albo ustawa stanowi, że sprawca nie popełnia przestępstwa
- **społeczna szkodliwość czynu jest znikoma**
- ustawa stanowi, że sprawca nie podlega karze
- oskarżony (obwiniony zmarł)
- nastąpiło przedawnienie karalności
- sprawca nie podlega orzecznictwu polskich sądów karnych
- brak skargi uprawnionego oskarżyciela
- brak wymaganego zezwolenia na ściganie lub wniosku o ściganie pochodzącego od osoby uprawnionej, chyba że ustawa stanowi inaczej
- zachodzi inna okoliczność wyłączająca ściganie

Strony w postępowaniu

Przed Rzecznikiem dyscyplinarnym w postępowaniu wyjaśniającym

- **osoba**, której rzecznik zamierza postawić zarzut naruszenia przepisów prawa, niedochowania należytej staranności lub wykonywania zadań niezgodnie z zasadami współczesnej wiedzy technicznej, lub zarzut taki już postawił

Przed Wojewódzką Komisją Dyscyplinarną, w postępowaniu dyscyplinarnym

- **obwiniony**, występujący samodzielnie lub wraz z obrońcą
- Rzecznik dyscyplinarny

Strony w postępowaniu

Obwiniony:

- osoba wykonująca samodzielne funkcje w dziedzinie geodezji i kartografii, przeciwko której rzecznik dyscyplinarny złożył do Wojewódzkiej Komisji Dyscyplinarnej wniosek o ukaranie

Obwiniony ma prawo korzystania z pomocy wybranego przez siebie obrońcy

Obrońcą może być adwokat, radca prawny, osoba posiadająca uprawnienia zawodowe w dziedzinie geodezji i kartografii lub osoba będąca członkiem organizacji społeczno-zawodowej działającej w dziedzinie geodezji i kartografii

Prawa i obowiązki (obwinionego)

Obwiniony nie ma obowiązku dowodzenia swej niewinności ani obowiązku dostarczenia dowodów na swoją niekorzyść

Obwiniony ma obowiązek:

- stawić się na każde wezwanie w toku postępowania (zarówno przed rzecznikiem dyscyplinarnym, jak i komisją dyscyplinarną)
- zawiadomić organ prowadzący postępowanie o każdej zmianie miejsca zamieszkania lub pobytu trwającego dłużej niż 7 dni

Wniosek o ukaranie - zawartość

1. Imię i nazwisko obwinionego, inne dane o jego osobie
2. Dokładne określenie zarzucanego obwinionemu czynu ze wskazaniem czasu, miejsca, sposobu i okoliczności jego popełnienia oraz skutków, a zwłaszcza wysokości powstałej szkody
3. Wskazania przepisów ustawy, które zarzucany czyn narusza
4. Wskazanie komisji dyscyplinarnej właściwej do rozpoznania sprawy
5. Uzasadnienie wniosku – w uzasadnieniu należy przytoczyć fakty i dowody, na których wniosek się opiera, w miarę potrzeby należy wyjaśnić podstawę prawną wniosku oraz omówić okoliczności, na które powołuje się obwiniony w obronie (art. 332 § 1 i § 2 Kpk)

Wniosek o ukaranie - zawartość

Do wniosku o ukaranie dołącza się, do wiadomości komisji dyscyplinarnej, adresy osób, których wezwania rzecznik dyscyplinarny żąda (art. 333 § 3 Kpk)

Wniosek o ukaranie - kierowany do komisji dyscyplinarnej

Z wnioskiem o ukaranie przesyła się do komisji dyscyplinarnej akta postępowania wyjaśniającego wraz z załącznikami, a także odpisy wniosku o ukaranie dla każdego obwinionego (lub jeden odpis – jeśli jest jeden obwiniony) (art. 334 § 1 Kpk)

O przesłaniu wniosku o ukaranie zawiadamia się obwinionego oraz organ, który polecił wszcząć postępowanie wyjaśniające (art. 334 § 2 Kpk)

Mamy o czym myśleć :

- rzecznicy dyscyplinarni

- członkowie komisji dyscyplinarnych

- osoby wykonujące samodzielne funkcje w dziedzinie geodezji i kartografii

Dziękuję Państwu za uwagę